

ΑΠΟΦΑΣΗ 81 / 97

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης(Γ.Γ. Εμπορίου) την 29 Ιουλίου 1997, ημέρα Τρίτη και ώρα 12 μ.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Λασσαδός.

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυμένου του τακτικού, Νικολάου Σακελλαρόπουλου,
Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού, Χαρίλαου Χάρακα,
Λεωνίδα Νικολούζος,
Μελίνα Μουζουράκη,
Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Ελένη Βασιλειάδου, κωλυμένης της τακτικής, Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν ο έλεγχος της συγκέντρωσης που πραγματοποιείται μέσω ανταλλαγής μετοχών των εταιριών Hewlett Packard Company και VeriFone Inc., σύμφωνα με το άρθρο 4β, του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν οι κλητευθείσες εταιρίες, δια των πληρεξουσίων δικηγόρων τους, Κωνσταντίνου Βαϊνανίδη και Κωνσταντίνου Βουτεράκου.

Στην αρχή της συζήτησης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κ. Σ. Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την εισήγηση της Υπηρεσίας και πρότεινε (α) να μην απαγορευθεί η υπό κρίση συγκέντρωση, δεδομένου ότι δεν πιθανολογείται ότι θα έχει ως αποτέλεσμα τον σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά προϊόντος και (β) να επιβληθεί πρόστιμο ύψους 5.000.000 δρχ. στην υπόχρη προς γνωστοποίηση εταιρία Hewlett Packard Company για την υπαιτίως εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρ. 4β του ν.703/77, όπως ισχύει. Στην συνέχεια έλαβαν το λόγο, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν (α) την έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης και (β) την μη επιβολή του προτεινομένου από τη Γραμματεία προστίμου ή άλλως την μείωση του ύψους αυτού λόγω των ειδικών συνθηκών της γνωστοποίησης και των αρχών της επιείκειας και της χρηστής διοίκησης. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι την 6 Αυγούστου 1997 στα ενδιαφερόμενα μέρη να προσκομίσουν τα υπομνήματά τους.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 8η Αυγούστου 1997, ημέρα Παρασκευή και ώρα 12 μ.μ. στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (τέως Εμπορίου), κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής

Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διατύπωσαν εγγράφως και προφορικά τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά την συζήτηση της υπόθεσης την 29.7.1997 και τα υπομνήματα που αυτά προσκόμισαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Κατά το άρθρο 4 παρ.2 του ν.703/1977, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν (α) συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγουμένως ανεξάρτητες επιχειρήσεις και (β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστο μία επιχείρηση ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Εξάλλου, κατά την διάταξη του άρθρου 4β παρ.1 του ως άνω νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης όταν συντρέχουν τα αναφερόμενα κριτήρια ως προς το μέγεθος της αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ του ίδιου νόμου, ή ως προς το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άνω άρθρο 4στ.

Στην προκειμένη περίπτωση, κατά την γνωστοποιηθείσα από 22.4.1997 σύμβαση, που αναφέρεται ως «Σύμβαση και Σχέδιο Αναδιοργάνωσης» η εταιρία με την επωνυμία «Tower Bridge Acquisition Corporation», η οποία είναι θυγατρική και πλήρως ελεγχόμενη εταιρία από την εταιρία με την επωνυμία «Hewlett Packard Company» που εδρεύει στο Palo Alto της Πολιτείας Καλιφόρνια των ΗΠΑ θα συγχωνευθεί με την εταιρία με την επωνυμία «VeriFone Incorporation» που εδρεύει στο Redwood City της άνω Πολιτείας των ΗΠΑ, ούτως ώστε η τελευταία θα είναι μία πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της δεύτερης, μετά την ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως, η οποία θα πραγματοποιηθεί με την μετατροπή με προκαθορισμένη σχέση ανταλλαγής των μετοχών της πρώτης σε μετοχές της τελευταίας, ενώ συγχρόνως θα ακυρωθούν αυτόματα οι μετοχές αυτής και θα μετατραπούν σε σχέση 1:1 σε κοινές μετοχές της «Hewlett Packard Company».

Εξ άλλου από τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Γραμματεία, την ενώπιον της Επιτροπής συζήτηση της υποθέσεως και τα εκτιθέμενα στο υποβληθέν από τους πληρεξουσίους δικηγόρους των ως άνω δεύτερης και τρίτης εταιριών, προέκυψαν τα εξής:

Η εταιρία «Hewlett Packard» σχεδιάζει, κατασκευάζει, διαθέτει και παρέχει υπηρεσίες για εξοπλισμό και συστήματα μετρήσεων, υπολογισμού και επικοινωνιών. Ειδικότερα η εταιρία αυτή προσφέρει μια ευρεία ομάδα συστημάτων και προϊόντων, που περιλαμβάνουν συστήματα υπολογιστών, προσωπικούς υπολογιστές, εκτυπωτές και άλλα περιφερειακά προϊόντα, αριθμομηχανές και άλλα προϊόντα πληροφορικής, εξοπλισμό και συστήματα ηλεκτρονικού ελέγχου για επιστημονική χρήση, ιατρικά ηλεκτρονικά όργανα, όργανα και εξαρτήματα για χημική ανάλυση. Επίσης παρέχει υπηρεσίες που σχετίζονται με όλα τα ανωτέρω, όπως συμβουλές, εκπαίδευση, υποστήριξη και συντήρηση, μίσθωση και χρηματοδότηση για την απόκτηση των προϊόντων της.

Η άνω εταιρία έχει θυγατρική τοιαύτη στην Πολιτεία Καλιφόρνια των ΗΠΑ με την επωνυμία «Hewlett Packard Hellas», η οποία διαθέτει υποκατάστημα στην Ελλάδα. Ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε η «Hewlett Packard» κατά το έτος 1996 στην Ελλάδα ανήλθε στο εις δραχμές αντίστοιχο των 29.820.266 ECU.

Η εταιρία «Tower Bridge Acquisition Corporation» δεν διαθέτει περιουσιακά στοιχεία, ούτε δραστηριοποιείται σε κάποια αγορά, αλλά απλώς επιτελεί τον φορέα για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης συναλλαγής.

Τέλος η εταιρία «VeriFone» δραστηριοποιείται στην σχεδίαση, ανάπτυξη, κατασκευή, εμπορία και υποστήριξη ομάδος προϊόντων αυτοματοποιησέως συναλλαγών, που περιλαμβάνει κυρίως τερματικά αναγνωρίσεως πιστωτικών καρτών στα σημεία πωλήσεων, περιφερειακά προϊόντα, λογισμικό, συμβουλευτικές υπηρεσίες, υπηρεσίες υποστηρίξεως και χρηματοδοτικά προγράμματα για τα άνω προϊόντα.

Η εν λόγω εταιρία δραστηριοποιείται σε πολλές χώρες και στην Ελλάδα, χωρίς στην τελευταία να έχει θυγατρική εταιρία ή υποκατάστημα. Ο εθνικός κύκλος εργασιών της κατά το έτος 1996 ανήλθε στο εις δραχμές ισόποσο των 2.376.575 ECU, το δε μερίδιο της στην εθνική σχετική αγορά, που είναι τα άνω προϊόντα της, ανέρχεται σε ποσοστό 55-60%, με βασικούς ανταγωνιστές τις εταιρίες «Schlumberger» και «Hypercom».

Από τα ανωτέρω προκύπτει, ότι η προαναφερόμενη συναλλαγή αποτελεί οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως, αφού με την ολοκλήρωσή της η «VeriFone Inc.» θα γίνει μια πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική της «Hewlett Packard», υπόκειται δε υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με την ανωτέρω δεύτερη διάταξη, δεδομένου ότι πληρούται το προαναφερθέν πρώτο κριτήριο του μεριδίου της αγοράς, αφού, όπως προαναφέρθηκε το μερίδιο αυτό της δεύτερης στην εθνική σχετική αγορά των προϊόντων και υπηρεσιών της που αφορά η συγκέντρωση υπερβαίνει το ποσοστό των 25%.

Κατά το άρθρο 4γ παρ.1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων, τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως.

Από τα προαναφερθέντα στοιχεία, προέκυψαν συναφώς τα εξής:

Όπως προαναφέρθηκε η σχετική αγορά που αφορά η προκειμένη συγκέντρωση είναι η τοιαύτη της παραγωγής και εμπορίας τερματικών μηχανών στα σημεία πωλήσεως αγαθών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται για τις εγκρίσεις πληρωμών μέσω πιστωτικών ή χρεωστικών καρτών και των σχετικών με αυτά υπηρεσιών.

Στην εν λόγω αγορά δραστηριοποιείται μόνο η «VeriFone» και όχι η «Hewlett Packard» και έτσι με την συγκέντρωση δεν επέρχεται οριζόντια επικάλυψη των δραστηριοτήτων των δύο τούτων εταιριών, δηλαδή δεν οδηγεί σε πρόσθεση μεριδίων. Έτσι και αν ακόμη θεωρηθεί ότι η «VeriFone»

κατέχει δεσπύζουσα θέση στην άνω εθνική αγορά η προκειμένη συγκέντρωση δε θα επιφέρει δημιουργία ή ενίσχυση δεσπύζουσας θέσεως ούτε πρόκειται να περιορίσει σημαντικά τον σχετικό ανταγωνισμό.

Ο ανταγωνισμός αυτός είναι αρκετά έντονος τόσο εκτός όσο και εντός της Ελλάδος, λόγω και της συμμετοχής των προαναφερθεισών άλλων αλλοδαπών εταιριών που έχουν επίσης ισχυρή χρηματοδοτική και οικονομική δύναμη. Επίσης ο δυνητικός ανταγωνισμός στην είσοδο νέων επιχειρήσεων στην εν λόγω αγορά δεν εμποδίζεται από ιδιαίτερα νομικά εμπόδια. Οι εγκρίσεις που απαιτούνται για την κυκλοφορία των συγκεκριμένων τερματικών συσκευών έχουν σχέση με τις τεχνικές προδιαγραφές και μπορούν εύκολα να αποκτηθούν, εφόσον υπάρχει η σχετική τεχνογνωσία και η επένδυση στην υποδομή παροχής των υπηρεσιών, προϋποθέσεις που δεν απουσιάζουν από τους ανταγωνιστές, μεταξύ των οποίων και η γαλλική «Schlumberger Ltd» που πρωτοπορεί στον τομέα των «έξυπνων καρτών».

Με τα δεδομένα αυτά προκύπτει σαφώς ότι η κρινόμενη συγκέντρωση δεν θα περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό τμήμα αυτής, ούτε πρόκειται να οδηγήσει στην δημιουργία ή ενίσχυση δεσπύζουσας θέσης και συνεπώς δεν συντρέχει νόμιμη περίπτωση για να απαγορευθεί.

Κατά το άρθρο 4β παρ.4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει πρόστιμο ύψους μέχρι 7% του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 4στ. Στην υπαιτιότητα δε περιλαμβάνεται και η ελαφρά ακόμη αμέλεια. Στην προκειμένη περίπτωση τα συμβαλλόμενα μέρη, καίτοι είχαν υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης, όπως προαναφέρθηκε, δεν το έπραξαν εμπροθέσμως.

Συγκεκριμένα, ενώ η σύμβαση υπογράφηκε στις 22/4/1997, η γνωστοποίηση έγινε στις 5/6/1997, δηλαδή με καθυστέρηση 18 εργάσιμων ημερών. Η καθυστέρηση αυτή, όπως προέκυψε από τα προαναφερθέντα στοιχεία, οφείλεται σε υπαιτιότητα των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και δη σε αμέλεια τούτων.

Ειδικότερα η «Hewlett Packard» έχει θυγατρική εταιρία με έδρα στην Πολιτεία Καλιφόρνια των ΗΠΑ και υποκατάστημα στην Ελλάδα και ισχυρή οικονομική οργάνωση και έτσι ήταν ευχερής η γνώση των από τον νόμο οριζόμενων προθεσμιών. Εξάλλου, λόγω της τριαύτης θέσεως της ήταν ευχερής και η συλλογή στοιχείων ως προς την ακριβή εκτίμηση του μεριδίου της αγοράς της «VeriFone», αφού μάλιστα αυτή κατέχει την κυρίαρχη θέση στην ελληνική αγορά κατά τα τελευταία έτη.

Ενόψει των ανωτέρω και εκτιμωμένης και της βαρύτητας της υπαιτιότητάς της πρέπει να επιβληθεί στην συμμετέχουσα στην συγκέντρωση εταιρία «Hewlett Packard Company» λόγω υπαίτιας παράβασης της άνω υποχρεώσεώς της πρόστιμο, το οποίο και με βάση το σύνολο εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ του ν. 703/1977, όπως ισχύει, και ο οποίος κατά το έτος 1996 ανέρχεται στο αναφερόμενο στην εισήγηση ποσό

(9.361.415.122.000 δρχ.), πρέπει να οριστεί στο ποσό των 3.000.000 δραχμών, που αντιστοιχεί σε πολύ μικρό ποσοστό του άνω κύκλου εργασιών τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- α) Αποφαίνεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσης της προκειμένης συγκέντρωσης και
- β) επιβάλλει στην εταιρία με την επωνυμία «Hewlett Packard Company» πρόστιμο από δραχμές τρία εκατομμύρια (3.000.000).

Η απόφαση εκδόθηκε την 29 Αυγούστου 1997.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την απόφαση

Ο Πρόεδρος

Μιχαήλ Φράγκος

Κωνσταντίνος Λασσαδός

Η Γραμματέας

Ελένη Βασιλειάδου